

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 5MCdo/14/2012  
Identifikačné číslo spisu: 4209201213  
Dátum vydania rozhodnutia: 11.08.2014  
Meno a priezvisko: JUDr. Soňa Mesiarkinová  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2014:4209201213.1

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného Levické mliekárne, so sídlom v Leviciach, Júrska cesta 2, IČO: 314 12271, proti povinnému O. R., bývajúcemu v U., zastúpenému JUDr. Janou Fridrichovou, advokátkou v Bratislave, Jakubovo námestie 9, o vymoženie 3 488,22 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Komárno pod sp.zn. 9 Er 55/2009, v konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 30. novembra 2011, sp.zn. 15 CoE 309/2011 v spojení s opravným uznesením z 30. novembra 2011 sp.zn. 15 CoE 316/2011 a uzneseniu Okresného súdu Komárno z 20. apríla 2011, č.k. 9 Er 55/2009-135 v spojení s opravným uznesením z 3. mája 2011 č.k. 9 Er 55/2009-141, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Komárno z 20. apríla 2011, č.k. 9 Er 55/2009-135 v spojení s opravným uznesením z 3. mája 2011 č.k. 9 Er 55/2009-141 a uznesenie Krajského súdu v Nitre z 30. novembra 2011, sp.zn. 15 CoE 309/2011 v spojení s opravným uznesením z 30. novembra 2011 sp.zn. 5 CoE 316/2011 v časti výroku o trovách exekúcie z r u š u j e a vec v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súdu Komárno na ďalšie konanie.

### Odôvodnenie

Okresný súd Komárno na návrh oprávneného v zmysle § 45 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) vydal dňa 30. marca 2009 poverenie na vykonanie exekúcie súdnej exekútorke JUDr. Hane Cibulčkovej na vymoženie peňažnej pohľadávky 3 488,22 € s príslušenstvom a trovami exekúcie proti povinnému na základe právoplatného a vykonateľného rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. februára 2007 sp.zn. 15 Cob 329/2006.

Okresný súd Komárno uznesením z 20. apríla 2011 č.k. 9 Er 55/2009-35 nepovolil odklad exekúcie a túto zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. b/ Exekučného poriadku. Povinného zaviazal zaplatiť súdnej exekútorke trovy exekúcie vo výške 48,34 € do 5 dní od právoplatnosti uznesenia. Zastavenie exekúcie odôvodnil zrušením exekučného titulu na základe nálezů ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. IV. ÚS 303/2009-49 z 10. decembra 2009, t.j. ďalšiemu výkonu exekúcie chýbal právny základ. Opravným

uznesením Okresného súdu Komárno č.k. 9Er 55/2009-141 z 3. mája 2011 bola opravená výška trov exekúcie zo sumy 48,34 € na sumu 54,98 €.

Krajský súd v Nitre na odvolanie povinného proti výroku uznesenie o trovách exekúcie uznesením z 30. novembra 2011 sp.zn. 15 CoE 309/2011 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že k zastaveniu exekúcie nedošlo zavineným konaním oprávneného ani z dôvodu, že majetok povinného nepostačuje ani na úhradu trov exekúcie, ale na základe zákonného postupu povinného, ktorým dosiahol po začatí exekúcie zrušenie rozhodnutia, ktoré bolo podkladom na jej vykonanie. Súd mal za to, že nenastal ani jeden z predpokladov, kedy má trovy exekúcie uhrádzať oprávnený, preto zaviazal na ich náhradu povinného. Krajský súd Nitra uznesením z 30. novembra 2011 sp.zn. 15 CoE 316/2011 potvrdil tiež opravné uznesenie Okresného súdu Komárno z 3. mája 2011 č.k. 9Er 55/2009-141.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky vyhovel podnetu povinného a mimoriadnym dovolaním napadol tak uznesenie okresného súdu, ako aj uznesenie krajského súdu vo výroku o náhrade trov exekúcie, vrátane opravných uznesení. Podľa jeho názoru bol týmito rozhodnutiami porušený zákon, a preto navrhol uvedené uznesenia v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Komárno na ďalšie konanie. Súd pri rozhodovaní o trovách exekúcie nepostupoval v súlade s Exekučným poriadkom. V uvedenej právnej veci súd zastavil exekúciu, pretože rozhodnutie, ktoré bolo podkladom na jej vykonanie, bolo po začatí exekúcie zrušené (§ 57 ods. 1 písm. b/ Exekučného poriadku). Exekučný titul, ktorý bol podkladom na vykonanie exekúcie, sa stal od samého počiatku neplatným. So zreteľom na toto rozhodnutie súdu a faktický zánik exekučného titulu nie je podľa názoru mimoriadneho dovolateľa Csaba Puskás v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn. 9Er/55/2009 v postavení povinného. Súd vo výroku o náhrade trov nesprávne právne posúdil vec, keď nahradiť trovy exekúcie uložil Csabovi Puskásovi ako povinnému s poukazom na ustanovenie § 197 ods. 1 Exekučného poriadku napriek tomu, že menovaný nebol v tomto exekučnom konaní v postavení povinného.

Oprávnený a súdna exekútorka sa k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora Slovenskej republiky nevyjadřili.

Povinný sa stotožnil s dôvodmi uvedenými v mimoriadnom dovolaní .

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu účastníka konania (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

V konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky je dovolací súd viazaný rozsahom dovolania, ako aj uplatneným dovolacím dôvodom vrátane jeho obsahového vymedzenia (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.). Obligátorne sa zaoberá len vadami konania uvedenými v § 237 O.s.p. a inými vadami, pokiaľ tieto mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Takéto vady dovolací súd nezistil; dovolateľ uvedené vady v konaní a rozhodnutí súdov v mimoriadnom dovolaní nenamietal.

Mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod uvádza, že napadnuté rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť, pri ktorej súd zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Pri posudzovaní námietok v mimoriadnom dovolaní vzal dovolací súd na zreteľ, že vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci (§ 5 ods. 2 Exekučného poriadku), ďalej že za výkon exekučnej činnosti patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času (§ 196 Exekučného poriadku) a napokon, že súdom poverený exekútor má pri rozhodovaní o trovách exekúcie postaviť účastníka konania (§ 37 ods. 1 Exekučného poriadku).

Pokiaľ k zastaveniu exekúcie došlo rozhodnutím súdu z niektorého z dôvodov uvedených v ustanovení § 57 Exekučného poriadku, rozhodne súd aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie (viď § 200 ods. 2 Exekučného poriadku). Rozhodnutie súdu musí teda v týchto prípadoch okrem výroku o zastavení exekúcie obsahovať aj výrok o náhrade trov exekúcie.

Ustanovenia § 196 a § 197 ods. 1 Exekučného poriadku určujú zásadu, že odmenu patriacu súdnemu exekútorovi za výkon exekučnej činnosti, náhradu jeho hotových výdavkov a náhradu za stratu času uhrádza povinný. Len výnimočne, ak dôjde k zastaveniu exekúcie, môže súd uložiť oprávnenému, aby nahradil trovy exekúcie; súd však uváži nevyhnutnosť týchto trov a tiež to, či oprávnený mohol pri náležitej opatrnosti predvídať dôvod zastavenia exekúcie (§ 203 ods. 1 Exekučného poriadku). Ustanovenie § 203 Exekučného poriadku teda umožňuje súdu pri zastavení konania prelomiť zásadu vyplývajúcu z § 197 ods. 1 Exekučného poriadku a povinnosť nahradiť trovy exekúcie uložiť oprávnenému. Podmienkou takéhoto postupu je určitá forma procesného zavinenia oprávneného.

Pod „zavinením“ oprávneného v zmysle vyššie citovaného ustanovenia treba rozumieť iba také porušenie procesných predpisov oprávneným, ktoré má za následok buď neodôvodnený vznik trov exekúcie, alebo také jeho konanie (úkony), ktoré by spôsobilo zastavenie exekúcie.

Exekučný poriadok, aj keď upravuje náhradu trov konania osobitným spôsobom, nemá vlastnú úpravu o náhrade trov exekúcie povinného.

Ústavný súd Slovenskej republiky už vyslovil názor, že súd môže podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku uložiť oprávnenému povinnosť hradiť trovy exekúcie nielen v prospech exekútora, ale i v prospech povinného (I. ÚS 520/2013). Je úlohou exekučného súdu preskúmať, či mal oprávnený k dispozícii poznatky, z ktorých sa dal takýto výsledok konania (zastavenie exekúcie) predvídať, a či preto mohol pri náležitej opatrnosti predísť takýmto dôsledkom (napr. IV. ÚS 325/2010, II. ÚS 410/2010), alebo či možno oprávneného zaviazat' na náhradu trov konania aj v takom prípade, v ktorom zastavenie exekúcie nemohol predvídať (III. ÚS 233/2011). Oprávnenému môže byť uložená povinnosť znášať trovy exekúcie, ktoré vznikli v prípade, ak oprávnený iniciuje exekúciu v dôvere v rozhodnutie, ktoré vykazuje znaky právoplatného a vykonateľného exekučného titulu (v tomto prípade rozsudok súdu opatrený doložkou právoplatnosti), ale exekúcia musela byť zastavená po tom, ako sa preukázalo, že rozhodnutie nespĺňalo podmienky vykonateľného exekučného titulu, t.j. ako v danom prípade bol zrušený nálezom ústavného súdu. V okolnostiach danej veci bolo úlohou exekučného súdu, aby zhodnotil, či miera, akou oprávnený zavinil zastavenie exekučného konania odôvodňuje, aby mu bola uložená povinnosť znášať trovy exekúcie. Krajský súd ako exekučný súd vylúčil zavinenie vychádzajúc z toho, že oprávnený nemohol predvídať, že následnými procesnými rozhodnutiami príde k zániku exekučného titulu. Túto situáciu nezavinil. Nesprávny je však jeho záver, že zastavenie exekúcie zavinil povinný, ktorý sa len zákonnou formou domohol zmeny zrušenia pôvodného exekučného titulu. V tomto smere však neje možné súhlasiť s právnym záverom mimoriadneho dovolateľa, že povinný prestal byť účastníkom exekučného konania. Sám mimoriadny dovolateľ v predmetnej veci nepodáva svoj právny záver, kto je povinný uhradiť trovy exekúcie v predmetnej veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzajúc z judikatúry ústavného súdu (pozri I.ÚS 265/08) dospel, k záveru, že v danom prípade, keď nie je možné spravodlivo usudzovať na zavinenie oprávneného, ako i povinného, je namieste vo vzťahu k trovám exekúcie aplikovať záver prijatý ústavným súdom „že samotná skutočnosť pripúšťajúca v konečnom dôsledku vznik situácie, keď nebudú uspokojené všetky nároky exekútora pri výkone exekúcie, nemusí viesť k protiústavným dôsledkom. Toto riziko, ktoré

exekútor nesie, je odôvodnené a do značnej miery kompenzované jeho v podstate monopolným postavením pri výkone exekúcie“. Ústavný súd v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (Van der Musselle proti Belgicku, rozsudok z 23. novembra 1983, séria A, č. 70), v ktorom bolo zdôraznené, že riziko s výkonom určitej profesie (citované v prípade advokáta), kam spadá i riziko neuhradenia odmeny za odvedenú prácu, je na druhej strane vyvážené výhodami súvisiacimi s výkonom tejto profesie (IV. ÚS 38/08).

Vychádzajúc z vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že generálny prokurátor Slovenskej republiky dôvodne podal mimoriadne dovolanie podľa § 243e ods. 1 O.s.p. v spojení § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p., i keď vychádzal z nie komplexného právneho posúdenia. Takýto jeho postup však vyžadovala ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania a túto nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté uznesenia v mimoriadnom dovolaní napadnutej časti a vec vrátil v rozsahu zrušenia Okresnému súdu Komárno na ďalšie konanie (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 2, 3 O.s.p.), v ktorom bude právny názor dovolacieho súdu vyslovený v tomto rozhodnutí pre tento súd záväzný.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného ako i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.